

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. decyzją ostateczną z dnia 19 grudnia 2014 roku po rozpatrzeniu wniosku z dnia 16 czerwca 2014 roku oraz wyjaśnieniu nieprawidłowości w rozliczeniach na koncie indywidualnym przyznał **J. K.** prawo do emerytury od dnia 30 kwietnia 2014 roku, tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Podstawa obliczenia emerytury podlega pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Zakład podał co następuje:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 336.552,23 zł,
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 760.162,92 zł,
- suma kwot pobranych emerytur wynosi 152.128,75 zł,
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 253,50 miesięcy,
- wyliczona kwota emerytury wynosi 3.726,18 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) [(336.552,23 zł + 760.162,92 zł) - 152.128,75 zł] / 253,50 miesięcy = 3.726,18 zł. Organ rentowy wskazał, że emerytura ustalona przedmiotową decyzją zostaje zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym i że kwoty wynikające z decyzji zaliczkowej z dnia 9 maja 2014 roku zalicza się na poczet decyzji ostatecznej /decyzja – k. 22-23 odw. akt ZUS/.

J. K. odwołała się w dniu 2 października 2015 roku od w/w decyzji uznając ją za krzywdzącą. W uzasadnieniu podniosła, że nie zgadza się z wyliczeniem dokonany przez ZUS, w którym od podstawy obliczenia emerytury odjęto sumę kwot pobranych emerytur. Argumentowała, że zgodnie z zasadą, iż prawo nie działa wstecz, ZUS nie mógł potrącić z jej kapitału początkowego kwot pobranych wcześniej emerytur, które otrzymała przed wejściem w życie nowych zasad. Wyjaśniła, że w 2010 roku nabyła prawo do emerytury wcześniejszej na zasadach wówczas obowiązujących. Podkreśliła, że zasada prawa nabytego oraz podstawowa zasada zaufania do państwa i prawa sprawią, iż nabyte w 2014 roku prawo do emerytury powszechnej jest procesem, który nie może jej pozbawić lub nakładać na nią niekorzystnych konsekwencji zmian i regulacji prawnych. Podniosła, że podczas przejścia na wcześniejszą emeryturę ZUS nie informował, że może mieć to ujemny wpływ na wysokość powszechnego świadczenia emerytalnego po osiągnięcia ustawowego wieku 60 lat. Dodała, że wobec nie wyjaśnienia przez organ rentowy sposobu wyliczenia emerytury, kwestionuje wysokości poszczególnych kwot będących podstawą wyliczenia emerytury. Nadmieniła, że organ rentowy nie podał przyczyn i podstawy prawnej zawieszenia emerytury jako świadczenia mniej korzystnego, nie została precyzyjnie określona także podstawa prawna przyznania emerytury /odwołanie – k. 2-3 odw./.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie podtrzymując swoje stanowisko w sprawie. Zakład argumentował, że odwołanie wnioskodawczyni jest nieuzasadnione, albowiem zgodnie z art. 25 ust. 1 lit. b w zw. z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 stanowi kwota składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w

art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1 a i 1 b oraz art. 185, oraz jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę na podstawie przepisów art. 26b, 46, 50, 50a, 50e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014 r., poz. 191 i 1198 oraz z 2015 r. poz. 357), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Wskazał, że z akt sprawy wynika, iż decyzją z dnia 20 kwietnia 2010 roku organ rentowy przyznał wnioskodawczyni emeryturę od 23 marca 2010 roku od ukończenia wieku emerytalnego, tj. 55 lat, zgodnie z art. 46 w/w ustawy a zatem zasadne jest potrącenie z podstawy wymiaru kwot pobranych emerytur. Nadto jako podstawę zawieszenia przyznanej zaskarżoną decyzją emerytury jako świadczenia mniej korzystnego od dotychczas pobieranego wskazał art. 95 w/w ustawy /odpowiedź na odwołanie – k. 5/.

Pismem procesowym z dnia 18 kwietnia 2016 roku pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie, precyzując, że ZUS nie mógł potrącić z kapitału początkowego wnioskodawczyni kwot pobranych wcześniej emerytur, które otrzymała przed wejściem w życie nowych zasad, tj. przed 1 stycznia 2013 roku. /pismo – k. 10/

Na rozprawie z dnia 14 czerwca 2016 roku pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie, wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie emerytury w wysokości wyliczonej przez ZUS na dzień 30 kwietnia 2014 roku (4.326,29 zł) w piśmie procesowym z dnia 13 czerwca 2016 roku (hipotetyczne wyliczenie ZUS w wykonaniu zobowiązania Sądu). Pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie. Oświadczył, że wnioskodawczyni pobiera emeryturę przyznanej według starych zasad, wynoszącej w maju 2014 roku 4.033,45 zł brutto, która to wysokość emerytury jest wyższa niż wysokość emerytury kapitałowej wynoszącej na dzień 30 kwietnia 2014 roku 3.726,18 zł. /stanowiska procesowe 00:01:31-00:01:58, 00:07:49-00:14:41 – płyta CD k. 19/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. (ur. w dniu (...)) wystąpiła w dniu 25 marca 2010 roku z wnioskiem o emeryturę /bezsporne, wydruk k. 7 akt ZUS/

Na mocy decyzji z dnia 20 kwietnia 2010 roku J. K. pobierała wcześniejszą emeryturę od dnia 23 marca 2010 roku /bezsporne, wydruk k. 7 akt ZUS/

Wysokość pobieranego świadczenia emerytalnego wynosiła na dzień 5 maja 2014 roku 4.033,45 zł brutto (3.303,44 zł netto) /bezsporne, wydruk k. 7 akt ZUS/

W dniu 17 kwietnia 2014 roku odwołująca złożyła wniosek o emeryturę w związku z osiągnięciem wieku powszechnego /bezsporne, wniosek – k. 1-4 odw. akt ZUS/.

Hipotetyczna wysokość emerytury bez pomniejszenia podstawy jej wyliczenia o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne za okres sprzed wejście w życie przepisu art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, tj. sprzed 1 stycznia 2013 roku, przy przyjęciu:

- kwoty składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 336.552,23 zł,
- kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 760.162,92 zł,
- średniego dalszego trwania życia w wysokości 253,50 miesięcy,

wynosi na dzień 30 kwietnia 2014 r. 4.326,29 zł, na dzień 1 lutego 2015 r. - 4.352, 13 zł (po doliczeniu składek), po waloryzacji od 1 marca 2015 r. – 4.388,13 zł a po waloryzacji od 1 marca 2016 r. – 4.398,66 zł /pismo ZUS – k. 13, obliczenie ZUS – k. 14/.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. decyzją zaliczkową z dnia 9 maja 2014 roku po rozpatrzeniu wniosku z dnia 17 kwietnia 2014 roku przyznał **J. K.** prawo do emerytury od dnia 30 kwietnia 2014 roku, tj. od osiągnięcia wieku

emerytalnego. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Podstawa obliczenia emerytury podlega pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Zakład podał co następuje:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 336.552,23 zł,
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 760.162,92 zł,
- suma kwot pobranych emerytur wynosi 152.128,75 zł,
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 253,50 miesięcy,
- wyliczona kwota emerytury wynosi 3.726,18 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) $[(336.552,23 \text{ zł} + 760.162,92 \text{ zł}) - 152.128,75 \text{ zł}] / 253,50 \text{ miesięcy} = 3.726,18 \text{ zł}$. Organ rentowy wskazał, że emerytura ustalona przedmiotową decyzją jest zaliczkowa, decyzja ostateczna zostanie wydana po wyjaśnieniu niezgodności na koncie ubezpieczeniowym wnioskodawczyni. Nadto wskazał, że emerytura ustalona tą decyzją zostaje zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym i wobec powyższego będzie kontynuowana wypłata dotychczasowego świadczenia /decyzja – k. 16-17 akt ZUS/.

Zaskarżoną decyzją ostateczną z dnia 19 grudnia 2014 roku po rozpatrzeniu wniosku z dnia 16 czerwca 2014 roku oraz wyjaśnieniu nieprawidłowości w rozliczeniach na koncie indywidualnym Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał **J. K.** prawo do emerytury od dnia 30 kwietnia 2014 roku, tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Podstawa obliczenia emerytury podlega pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Zakład podał co następuje:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 336.552,23 zł,
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 760.162,92 zł,
- suma kwot pobranych emerytur wynosi 152.128,75 zł,
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 253,50 miesięcy,
- wyliczona kwota emerytury wynosi 3.726,18 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) $[(336.552,23 \text{ zł} + 760.162,92 \text{ zł}) - 152.128,75 \text{ zł}] / 253,50 \text{ miesięcy} = 3.726,18 \text{ zł}$. Organ rentowy wskazał, że emerytura ustalona przedmiotową decyzją zostaje zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym i że kwoty wynikające z decyzji zaliczkowej z dnia 9 maja 2014 roku zalicza się na poczet decyzji ostatecznej /decyzja – k. 22-23 odw. akt ZUS/.

W dniu 28 stycznia 2015 roku odwołująca złożyła wniosek o ponowne przeliczenie emerytury z uwzględnieniem składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do świadczenia /bezsporne, wniosek z kopertą – k. 24-26 akt ZUS/.

Decyzją z dnia 25 lutego 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. dokonał przeliczenia wysokości emerytury **J. K.** od dnia 1 lutego 2015 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, uwzględniając do ustalenia jej wysokości składki zaewidencjonowane na koncie wnioskodawczyni do 31 stycznia 2015 roku. Zakład podał co następuje:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 6.381,10 zł,
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 246,90 miesięcy,
- wyliczona kwota emerytury wynosi 3.752,02 zł.

Wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób: $[3.726,18 + (6.381,10 \text{ zł}/246,90 \text{ miesięcy})] = 3.752,02 \text{ zł}$. Emerytura po waloryzacji wyniosła 3.788,02 zł. Organ rentowy wskazał, że emerytura ustalona przedmiotową decyzją zostaje zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym /decyzja – k. 28-29 akt ZUS/.

Powyższy stan faktyczny był pomiędzy stronami bezsporny i został w całości ustalony przez Sąd Okręgowy w oparciu o dokumenty znajdujące się aktach emerytalnych odwołującej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz poczynionych na jego podstawie ustaleń odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy przyznał wnioskodawczyni emeryturę zgodnie z art. 24 ust. 1 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 roku poz. 1440) w brzmieniu uwzględniającym nowelizację obowiązującą od 1 stycznia 2013 roku - tj. od dnia osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego dla kobiet urodzonych w okresie od dnia 1 października 1953 roku do dnia 31 grudnia 1953 roku - 60 lat i 4 m-ce.

Jednocześnie zaskarżoną decyzją organ rentowy wskazał, że emerytura ustalona przedmiotową decyzją zostaje zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym i wobec powyższego będzie kontynuowana wypłata dotychczasowego świadczenia.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy emerytalnej podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Zgodnie z ust. 1f powołanego przepisu przy ustalaniu wysokości emerytury, o której mowa w art. 24, dla osób, którym wcześniej ustalono prawo do emerytury na podstawie art. 46, art. 50, art. 50a, art. 50e lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku - Karta Nauczyciela, nie uwzględnia się kwot zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej stanowi, że jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę na podstawie przepisów oku - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Powyższe brzmienie przepisu zostało ustalone ustawą z dnia 11 maja 2012 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, która to zmiana weszła w życie od dnia 1 stycznia 2013 roku.

Organ rentowy zobowiązany jest do stosowania obowiązujących przepisów, nie mając prawa ich kontroli pod względem zasadności czy celowości. Skoro więc ubezpieczona urodziła się w dniu (...) i powszechny wiek emerytalny ukończyła po dniu 1 stycznia 2013 r., pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych miał obowiązek zastosować w jej sprawie znowelizowane przepisy. Podobnie Sąd pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznający odwołanie ubezpieczonej winien jedynie dokonać kontroli zaskarżonej decyzji z punktu widzenia obowiązujących unormowań.

Zgodnie z dyspozycją art. 26 ust. 1 w/w ustawy emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Zasady obliczania kapitału początkowego uregulowano w art. 173 – 174 ustawy emerytalnej. Zgodnie z art. 173 ust. 2 i 3 ustawy emerytalnej kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat, a jego wartość ustala się na dzień wejścia w życie ustawy tj. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Art. 174 ust. 1 stanowi, że kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Według art. art. 53 ust. 1 emerytura wynosi:

1) 24 % kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz

2) po 1,3 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,

3) po 0,7 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

- z uwzględnieniem art. 55.

W oparciu o wskazane przepisy organ rentowy dokonał ustalenia wysokości emerytury wnioskodawczyni, co należy uznać za prawidłowe. Sąd zważył, że rozpoznając niniejsze odwołanie, że strona odwołująca ostatecznie w zasadzie nie kwestionowała samego wyliczenia. Z treści odwołania jak i ze stanowiska pełnomocnika wnioskodawczyni prezentowanego w toku procesu wynika, że nie zgadza się z zastosowaniem do wnioskodawczyni znowelizowanych przepisów ustawy emerytalnej, które nakazują pomniejszenie podstawy obliczenia emerytury o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zdaniem wnioskodawczyni i jej pełnomocnika zastosowanie do niej przepisów w takim brzmieniu jest o tyle niewłaściwe, że w chwili nabycia przez nią prawa do emerytury przepisy te nie obowiązywały, a zasada prawa nabytego i zaufania do państwa i prawa sprawiają, że kwestionowana decyzja jest dla niej krzywdząca.

W ocenie Sądu Okręgowego ta argumentacja nie może być uwzględniona. W przedmiotowym zakresie zmiana przepisów ustawy emerytalnej nie jest sprzeczna z konstytucyjnymi zasadami ochrony praw nabytych, zaufania obywatela do państwa i stanowionego przezeń prawa, a także równego traktowania obywateli w zakresie prawa do zabezpieczenia społecznego. Zmiana art. 25 ustawy emerytalnej poprzez dodanie art. 25 ust. 1 b nie narusza bowiem prawa ubezpieczonego do emerytury, a jedynie modyfikuje zasady obliczania wysokości świadczenia.

Zdaniem Sądu modyfikacje takie jak i pewne ograniczenia w tym zakresie są dopuszczalne i mogą wynikać z koniecznych zmian prawa emerytalno-rentowego podyktowanych kryzysem gospodarczym lub złym stanem finansów ubezpieczenia społecznego albo reformą tego prawa w związku ze zmianą ustroju państwa (por. orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 listopada 1992 roku, sygn. K 12/92).

W uzasadnieniu wyroku z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie K 2/12 Trybunał Konstytucyjny wskazał m.in. że system emerytalny wprowadzony ustawą z 17 grudnia 1998 roku w przeciwieństwie do poprzedniego, jest tzw. systemem zdefiniowanej składki co oznacza, że wysokość otrzymywanego świadczenia jest uzależniona od wysokości wnoszonej do systemu składki i poziomu stopy zwrotu z inwestycji. Podstawową cechą tego systemu jest więc przerzucenie ryzyka wysokości przyszłego świadczenia na przyszłych świadczeniobiorców (emerytów). Państwo gwarantuje tylko emeryturę minimalną z obowiązkowej części systemu, a wysokość przyszłego świadczenia emerytalnego zależna jest od długości aktywności zawodowej i wysokości składki.

Przede wszystkim jednak w wyroku z dnia 7 maja 2014 r. w sprawie K 43/12 Trybunał Konstytucyjny uznał wprowadzone zmiany wprowadzone ustawą z dnia 11 maja 2012 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za zgodne m.in. z art. 2, 32 i 67 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W uzasadnieniu tego wyroku Trybunał wskazał, że celem nowego systemu emerytalnego było stworzenie mechanizmu gromadzenia środków finansowych łagodzących w przyszłości zwiększone wydatki związane z postępującym procesem starzenia się ludności, przy ograniczeniu roli państwa. Trybunał w wielu orzeczeniach stwierdzał, że przeprowadzona reforma systemu ubezpieczeń społecznych znajdowała oparcie w wartościach i normach konstytucyjnych, "urzeczywistniając" prawo do zabezpieczenia społecznego w aktualnych warunkach demograficznych i gospodarczych. Cele ustawy nowelizującej z 2012 roku tylko w pewnym stopniu pokrywają się z celami reformy emerytalnej z 1999 roku, a mianowicie nowelizacja ta jest reakcją na zmieniające się czynniki demograficzne oraz pogłębiający się i permanentny deficyt Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Na dalszy plan schodzi tu podstawowe dla reformy z 1999 roku dążenie do objęcia powszechnym systemem emerytalnym różnych grup zawodowych, także tych, których świadczenia finansowane są z budżetu państwa. W 1999 roku ustawodawca rozpoczął proces tworzenia jednolitego systemu emerytalnego, między innymi ograniczając tzw. przywileje emerytalne i zrównując wcześniejszy wiek emerytalny niektórych grup zawodowych z powszechnym wiekiem emerytalnym. W ustawie nowelizującej z 2012 roku, reagując na nowe zjawiska niewystępujące pod koniec lat dziewięćdziesiątych, wprowadził do systemu emerytalnego dwie istotne zmiany: podniósł wiek emerytalny i przewidział stopniowe zrównywanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn oraz ustanowił emeryturę częściową. Trybunał nie podzielił więc poglądu, że te nowe rozwiązania zmieniają założenia obowiązującego systemu emerytalnego. W zmiany te wpisuje się regulacja prawna zawarta w art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (zmieniona ustawą z 11 maja 2012 roku art. 1 pkt 6b). W nowym systemie (zdefiniowanych składek), gdzie świadczenie nabywa się za okresy ubezpieczenia, wysokość świadczenia zależy od sumy zaewidencjonowanych składek. Pobranie emerytur na podstawie wskazanych wyżej przepisów oznacza skonsumowanie części kapitału składkowego, w związku z czym od 1 stycznia 2013 roku odlicza się od niego sumę wypłaconych emerytur (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 15 stycznia 2015 roku, III AUa 445/14, Lex nr 1663074).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy oznacza to zatem, że przyszły świadczeniobiorca (wnioskodawczyni) winien liczyć się z okolicznością, że im wcześniej zacznie korzystać ze świadczenia (wnioskodawczyni skorzystała na swój wniosek z prawa do przejścia na emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym po ukończeniu 55 roku życia na podstawie art. 46 ustawy), tym jego wysokość będzie relatywnie niższa. Tak bowiem skonstruowany jest sposób naliczenia wysokości świadczenia. Ustawodawca zmieniając sposób obliczania świadczenia nie ingeruje w treść ryzyka emerytalnego, którym jest prawo do zaprzestania pracy po osiągnięciu określonego wieku.

Należy wskazać dalej, że zaskarżona decyzja w istocie nie pogarsza sytuacji wnioskodawczyni w stosunku do chwili nabycia przezeń emerytury w obniżonym wieku sprzed zmiany przepisu art. 25 ustawy albowiem nadal wypłacane jest jej świadczenie w poprzedniej wysokości. Ponieważ świadczenie wyliczone na podstawie znowelizowanych przepisów jest dla wnioskodawczyni mniej korzystne niż poprzednio ustalone, zakład wypłaca w dalszym ciągu świadczenie wyższe.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie **J. K.** od decyzji ZUS – I Oddział w Ł. z dnia 19 grudnia 2014 roku.